

Væde Medlemmer ville sikkert ikke være ubekjendte med vor principielle Stilling overfor religiøse Spørsmaal i Almindelighed, lige overfor den offentlige Hellighed, om jeg saa maa sige. Der er vel neppe Nogen, der nærer nogen Tvivl om vort Standpunkt i saa Henseende, saa meget mindre, som vi stadig hver eneste Dag fremholde det for Offentligheden, sige til Offentligheden, at vi ønske, at Religionen skal være en privat Sag, og at Enhver i den Retning skal have Lov til at tro, tænke og føle, saaledes som han selv maa kunne forsvare det overfor sig selv og sine Grundsetninger i Almindelighed. Naar vi stille os saaledes, vil man sikkert indrømme, at vi stille os paa et tolerant Standpunkt, vi respektere Andres Ret til at tro, tænke og føle, som de ville, men samtidig fordrer vi ogsaa den samme Ret for os selv. Vi høre nu ikke til de Begunstigede i den Retning, lige saa lidt som de Andre, der i saa Henseende maatte være enige med os. De, der billige den hele nuværende kirkelige Ordning, ere særligt beskyttede. Vi ønske ikke ved den Indskrænkning af Arbejdet paa Søn- og Helligdage, som vi i dette Lovforslag foreslaa, yderligere at udvide den Beskyttelse, der ved Lovgivningen er hdet de mere kristelig Troende. Dette er ikke Formaalet, men vort Formaal er at skaffe Arbejderne og de mindre heldigt stillede næringsdrivende Borgere en større Frihed og Fordeel end den, de ere i Stand til at nyde under den nuværende Ordning af Helligdagsforholdene. Vi have været Vidne til, hvor uheldige de Forhold ere, under hvilke den store næringsdrivende Klasse, navnlig de mindre bemidlede næringsdrivende Borgere i det Hele taget leve, vi have hver Dag været Vidne til, at ligeledes Arbejderne leve under meget uheldige Forhold, og vi have været Vidne til, at der i saa godt som alle de Foreninger, der for Tiden eksistere af næringsdrivende Borgere her i Kjøbenhavn, og visnok ogsaa rundt omkring i det øvrige Land, til forskjelliges Tider har været Bevægelser oppe for mulig ad privat Vei at komme til en Ordning af Luknings- og Arbejdsforholdene paa Søn- og Helligdagene. Men de Forhold, under hvilke der i det Hele arbejdes for Tiden, de økonomiske Vanstieligheder, der ere til Stede for Borgerne overhovedet under deres Stræben efter at tilveiebringe det For-

nødne til Existentien, umuliggjør det for Tiden for dem ad privat Vei at ordne disse Forhold. Det vil temmelig sikkert være ærede Medlemmer bekjendt, at den mindre bemidlede næringsdrivende Stand har i overordentlig høi Grad Vanstielighed ved at skaffe sig de fornødne Indtægter. Det gaar dem, som jeg ved Omtalen af Lovforslaget angaaende et Laan til Kjøbenhavns Kommune udtalte, at det gif Arbejderne, de ere uretfærdig bestattede i mange Henseender og navnlig med Hensyn til Husleien. De smaa Næringsdrivende kæmpe en haard Kamp for at tilveiebringe de Indtægter, der ere nødvendige for at kunne klare de store Udgifter, som, naar henses til deres lille Bedrift, uforholdsmæssigt paahvile dem. Det kunde da maaske synes underligt, at man saa vilde begynde med at indskrænke deres Arbejdstid. Sagen er imidlertid den, at naar de arbejder i saa høi Grad, som de faktisk gjøre, og under de haarde og utaknemlige Forhold, hvorunder de ere stillede, saa bliver man nødt til at indrømme, at det vilde være en stor Fordeel for dem, om de havde i det Mindste en Dag i Ugen til at samle Kræfter i. Naar den mindre næringsdrivende Dag ud og Dag ind staar bag sin Diff i Kjølden eller den lille Stue, eller hvor han nu har sin Bedrift, og er tvungen til at holde ud der fra den tidlige Morgenstund til den sene Aften, saa maa man modtage Indtrykket af, at dette ikke er nogen beagelig Bestjæstigelse, og som oftest maa Vedkommende endda ved Siden deraf selv paatage sig adskilligt andet Arbejde, fordi han er nødt til at undgaa Folkehold; han maa selv udføre det, som den bedrestilte Næringsdrivende holder Folk til at faae gjort. Han kan aldrig faae sig en Fridag sammen med sin Familie, fordi han af Frygt for Konkurrencen aldrig tør lukke sin Butik. Han tør det ikke, fordi han ikke kan udsætte sig for at miste blot en Æneste af sine Kunder. Vi vide jo, hvorledes Folk nu en Gang ere, de ere ikke saa gode, som de burde være. Hvis Petersen lukker sin Butik en Søndag, og Hansen tæt ved Siden af holder sin aaben, saa undersøge Folk ikke, om Petersen ikke mulig trængte til frist Luft eller maaske var nødt til at rejse bort en Dag eller sølte Længsel efter endelig en Gang at komme ud sammen med sin Familie. Nei, Folk ere meget mere tilbøjelige til at tænke som saa: Petersen